

علم الصواليفق

٨٦

١٦-٩٣ سيره وارتکاز

دراست الاستاذ:
مهای المادوی الطهرانی

الدعوات في كل يوم من رجب

٣٤٥٧ / ٢٠. عنْهُ «١»، عَنْ بَعْضِ أَصْحَابِهِ، عَنْ حُسَيْنِ بْنِ عُمَارَةَ «٢»، عَنْ حُسَيْنِ بْنِ أَبِي سَعِيدِ الْمُكَارَى وَ جَهَّمَ بْنِ أَبِي جَهَّمَةَ «٣»، عَنِ أَبِي جَعْفَرَ - رَجُلٌ مِنْ أَهْلِ الْكُوفَةِ كَانَ «٤» يُعْرَفُ بِكُنْيَتِهِ - قَالَ: قُلْتُ لِأَبِي عَبْدِ اللَّهِ عَلَيْهِ السَّلَامُ: عَلِمْتَنِي دُعَاءً أَذْعُو بِهِ، فَقَالَ: «نَعَمْ، قُلْ: يَا مَنْ أَرْجُوهُ لِكُلِّ خَيْرٍ، وَ يَا مَنْ آمَنَ «٥» سَخَطَهُ عَنْدَ كُلِّ عَثْرَةٍ، وَ يَا «٦» مَنْ يُعْطَى بِالْقَلِيلِ الْكَثِيرُ، يَا «٧» مَنْ أُعْطَى مَنْ سَأَلَهُ تَحْنَنًا مِنْهُ وَ رَحْمَةً، يَا مَنْ أُعْطَى مَنْ لَمْ يَسْأَلْهُ وَ لَمْ يَعْرَفْهُ، صَلَّى اللَّهُ عَلَى مُحَمَّدٍ وَآلِ مُحَمَّدٍ «٨»، وَ أَعْطَنِي بِمَسَالِتِي مِنْ جَمِيعِ «٩» خَيْرِ الدُّنْيَا وَ جَمِيعِ خَيْرِ الْآخِرَةِ، فَإِنَّهُ غَيْرُ مَنْقُوصٍ مَا أُعْطَيْتُنِي، وَ زِدْنِي «١٠» مِنْ سَعَةِ فَضْلِكَ يَا كَرِيمُ «١١».

الدعوات في كل يوم من رجب

- (١). الضمير راجع إلى أحمد بن محمد بن خالد المذكور في السنن السابق.
- (٢). في «ز، جر»: «عمّار».
- (٣). هكذا في «ج، د، ز، بـ، بـ، بـ». وفي «ب، جر»: «جهم بن أبي جهم». وفي المطبوع: «جهم بن أبي جهيمة». وظاهر أن جهماً هذا، هو جهيم (جهم) بن أبي جهم، ويقال: ابن أبي جهمة. راجع: رجال النجاشي، ص ١٣١، الرقم ٣٣٨؛ رجال البرقى، ص ٥٠؛ رجال الطوسي، ص ٣٣٣، الرقم ٤٩٦٣.
- (٤). في «ز»:- / «كان».
- (٥). في الوافى:+ / «من».
- (٦). في «ج»: «يا» بدون الواو.
- (٧). في «ص»: «و يا».
- (٨). في «بـ» و الوافى: «و آله».
- (٩). في «بر»:- / «جميع».
- (١٠). في «بر»: «و زوّدني».
- (١١). رجال الكشى، ص ٣٦٩، ضمن ح ٦٨٩، بسند آخر، مع اختلاف يسير الوافى، ج ٩، ص ٨٩٢٤، ح ١٦٦٣.

الدعوات في كل يوم من رجب

و من الدّعوات كلّ يوم من رجب ما ذكره الطّرازى أيضاً فقال: دعاء علّمه أبو عبد الله عليه السلام محمد السّجاد، و هو محمّد بن ذكوان يعرف بالسّجاد، قالوا: سجد و بكى في سجوده حتّى عمى، روى أبو الحسن على بن محمد البرسى رضى الله عنه، قال: أخبرنا الحسين بن أحمد بن شيبان، قال: حدّثنا حمزة بن القاسم العلوى العباسى، قال: حدّثنا محمد بن عبد الله بن عمران البرقى، عن محمد بن على الهمданى، قال: أخبرنى محمد بن سنان، عن محمد السجاد فى حديث طويل، قال: قلت لأبي عبد الله عليه السلام: جعلت فداك هذا رجب علّمنى فيه دعاء ينفعنى الله به، قال: فقال لى أبو عبد الله عليه السلام: اكتب باسم الله الرحمن الرحيم، و قل في كلّ يوم من رجب صباحاً و مساء و في أعقاب صلواتك في يومك و لياليتك:

الدعوات في كل يوم من رجب

• يا منْ أَرْجُوهُ لِكُلٍّ خَيْرًا، وَآمَنْ سَخَطَهُ عِنْدَ «١» كُلٌّ شَرٌّ، يَا مَنْ يُعْطِي الْكَثِيرَ بِالْقَلِيلِ، يَا مَنْ يُعْطِي مَنْ سَأَلَهُ، يَا مَنْ يُعْطِي مَنْ لَمْ يَسْأَلْهُ وَمَنْ لَمْ يَعْرِفْهُ تَحْنَنًا مِنْهُ وَرَحْمَةً، أَعْطَنِي بِمَسَأَلَتِي إِيَّاكَ جَمِيعَ «٢» خَيْرُ الدُّنْيَا وَجَمِيعَ خَيْرِ الْآخِرَةِ، وَاصْرَفْ عَنِّي بِمَسَأَلَتِي إِيَّاكَ جَمِيعَ شَرِ الدُّنْيَا وَشَرِ الْآخِرَةِ «٣»، فَإِنَّهُ غَيْرُ مَنْ قُوْصٍ مَا أُعْطِيْتَ، وَزِدْنِي مِنْ فَضْلِكَ يَا كَرِيمُ.

الدعوات في كل يوم من رجب

- قال: ثم مَدَّ أبو عبد الله عليه السلام يده اليسرى فقبض على لحيته و دعا بهذا الدعاء و هو يلوذ بسبابته اليمنى، ثم قال بعد ذلك:
- يا ذا الجَلالِ وَ الإِكْرَامِ يا ذَا النَّعْمَاءِ وَ الْجُودِ، يا ذَا الْمَنِّ وَ الطَّوْلِ، حَرَمْ شَيْبَتِي عَلَى النَّارِ «٤».
- و في حديث آخر: ثم وضع يده على لحيته و لم يرفعها إِلَّا و قد امتلاء ظهر كفه دموعاً «٥».

الدعوات في كل يوم من رجب

- (١) من (خ ل).
- (٢) جميع الخيرات (خ ل).
- (٣) جميع شر الآخرة (خ ل).
- (٤) عنه البحار ٩٨: ٣٩١.
- (٥) عنه البحار ٩٨: ٣٩١.

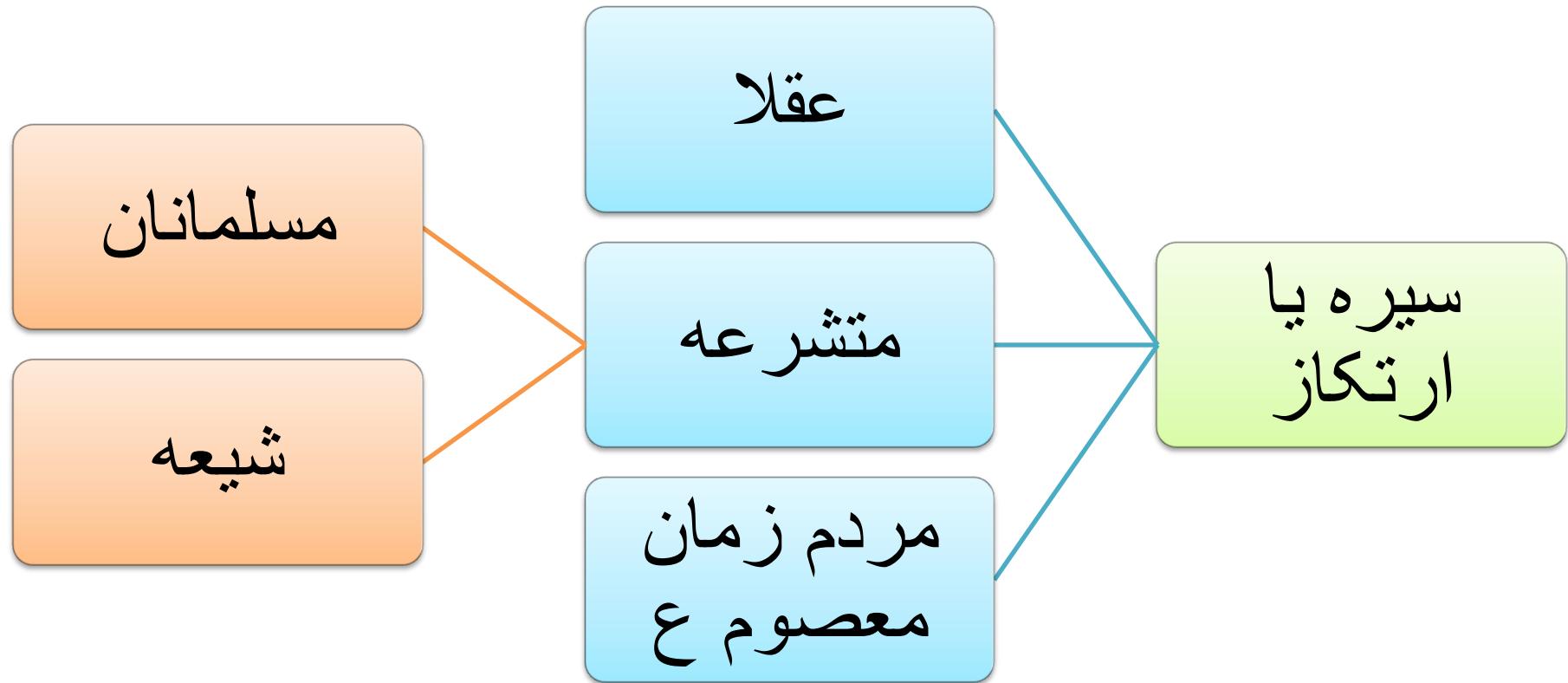
منش عملی و
عادات رفتاری

سیرہ

دیگاه ذہنی و
مبانی فکری

ارتکاز

میزان احتمال تأثیر موقعیت

کشف سنت

منش عملی و
عادات رفتاری

سیرہ

تنقیح موضوع

تنقیح ظہور

کشف سنت

دیگاہ ذہنی و
مبانی فکری

ارتکاز

کاربردهای سیره و ارتكاز

1- تنبیح
موضوع.

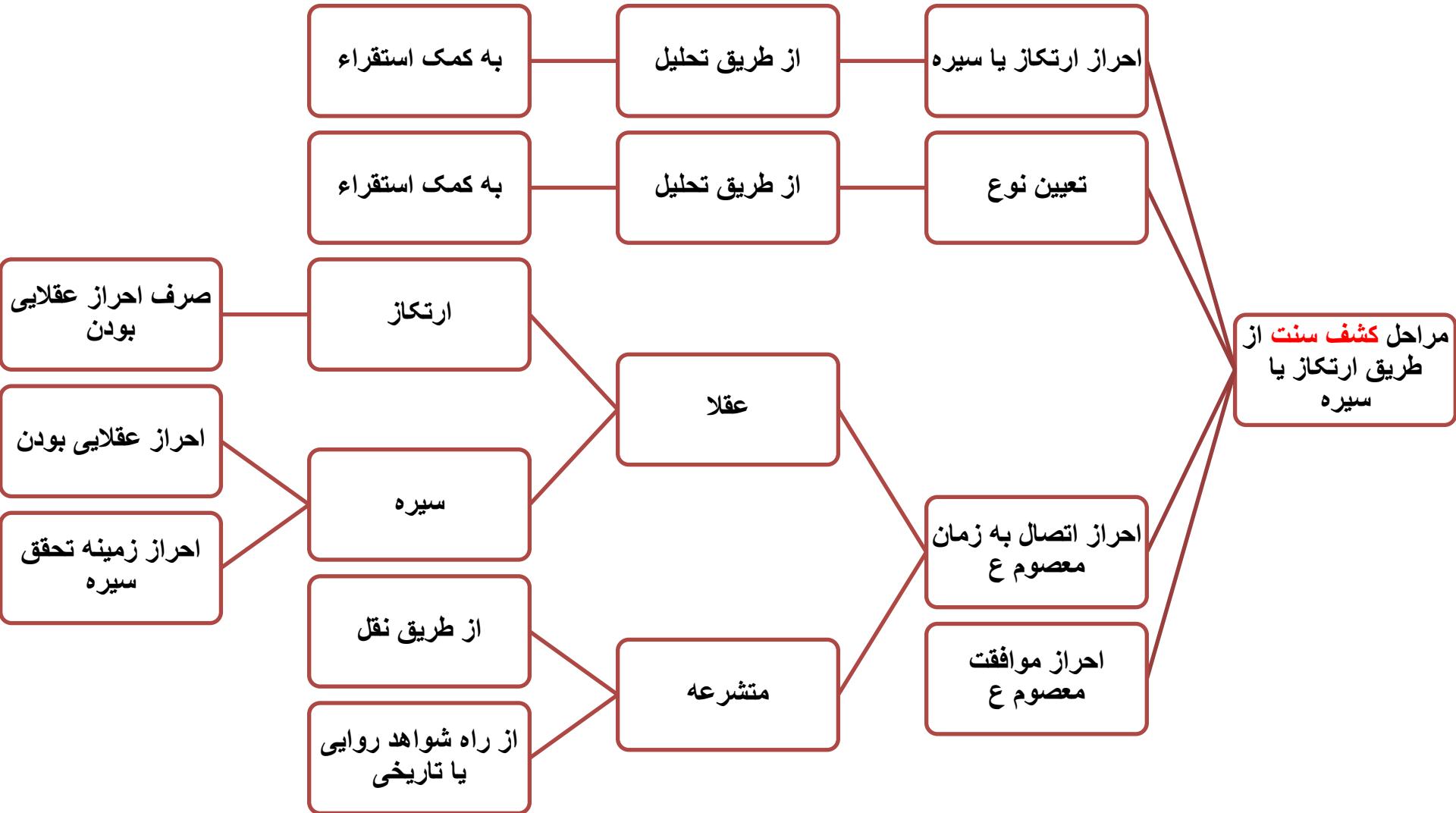
2- تنبیح
ظهور.

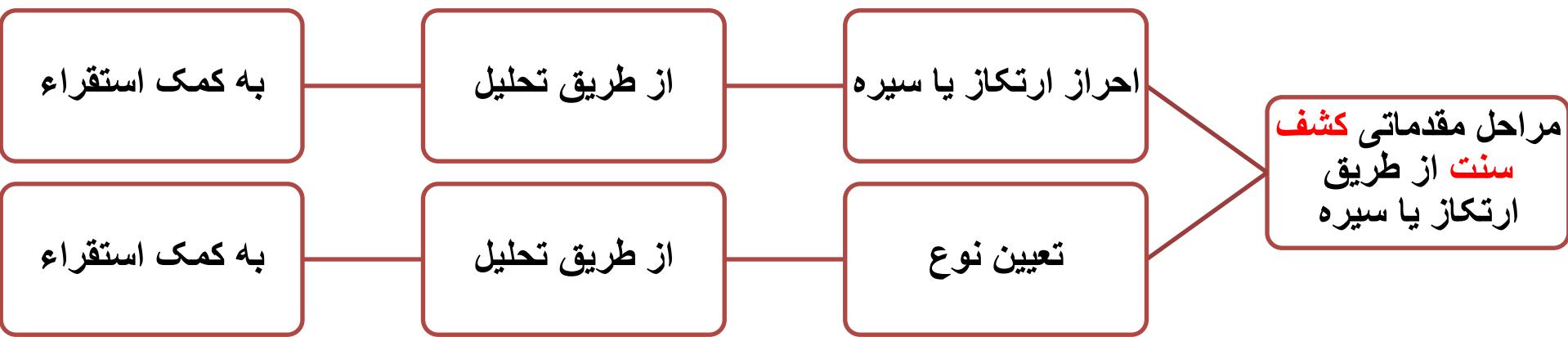
3- کشف
سنن.

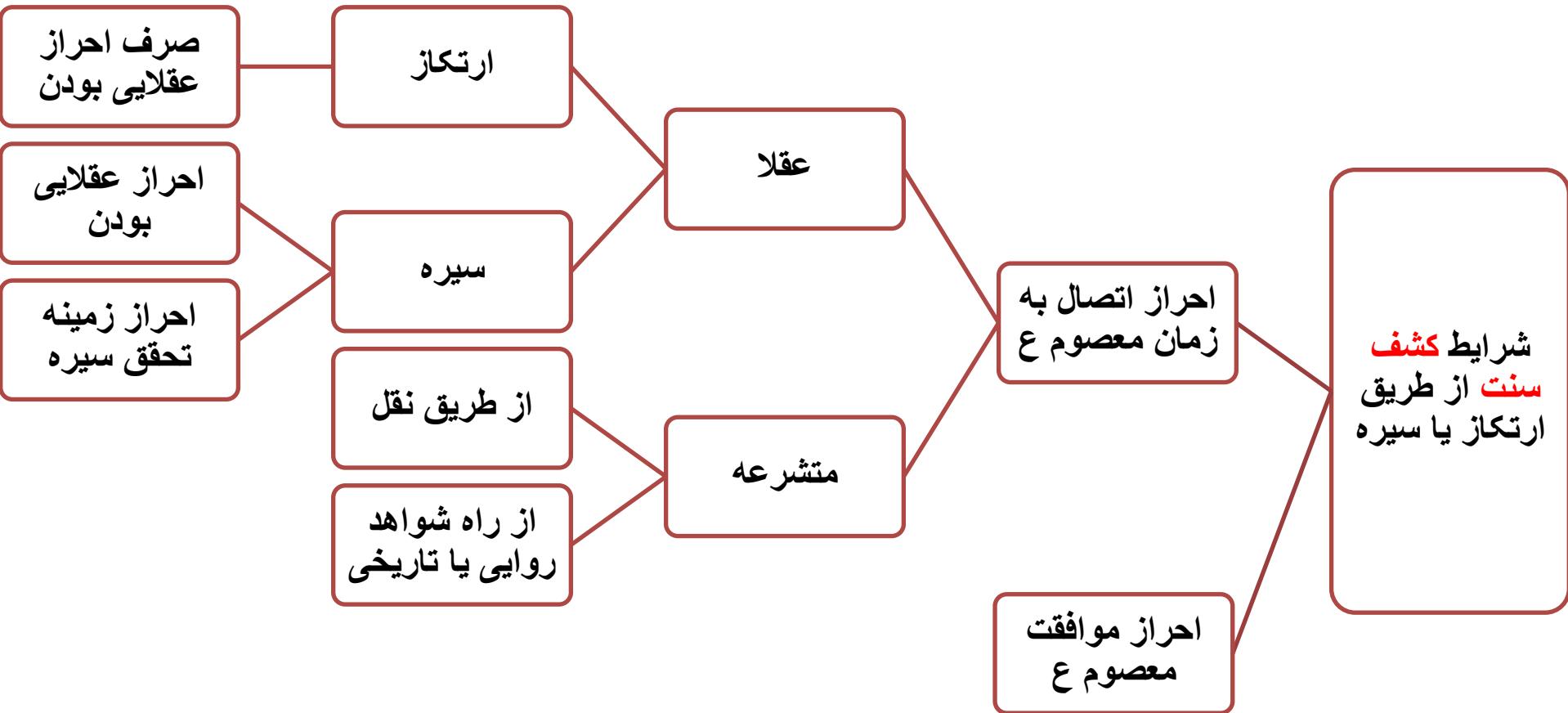
کاربردهای
سیره و ارتكاز

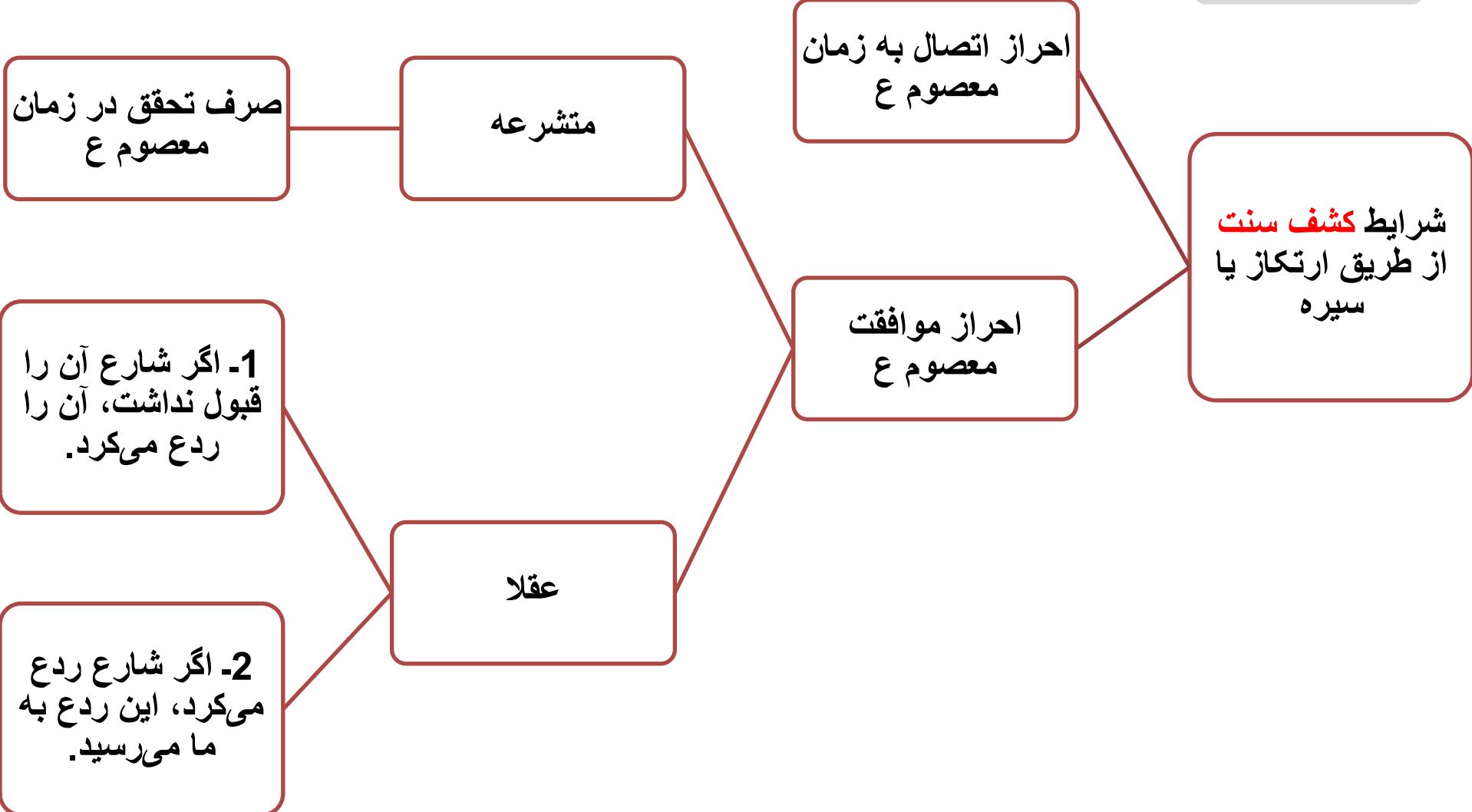
- احراز ارتکاز یا سیره
- تعیین نوع
- احراز اتصال به زمان معصوم ع
- احراز موافقت معصوم ع

مراحل کشف
سنت از طریق
ارتکاز یا سیره

احراز موافقت
معصوم ع

عقلاء

1- اگر شارع آن را
قبول نداشت، آن
را ردع می کرد.

مسئولیت شارع بیان حقایق شرعی
است پس وقتی دیدگاهی مورد قبول وی
نیست باید تذکر دهد

۱- اگر شارع آن را
قبول نداشت، آن را
ردع می کرد.

عقل

احراز موافقت
معصوم ع

دور لازم
نیست

حجیت
قطع

سیره و
ارتكاز

يُقْرَأُ

يُقْرَأُ فلسفياً أو
رياضياً

پشتوانه اش
برهان

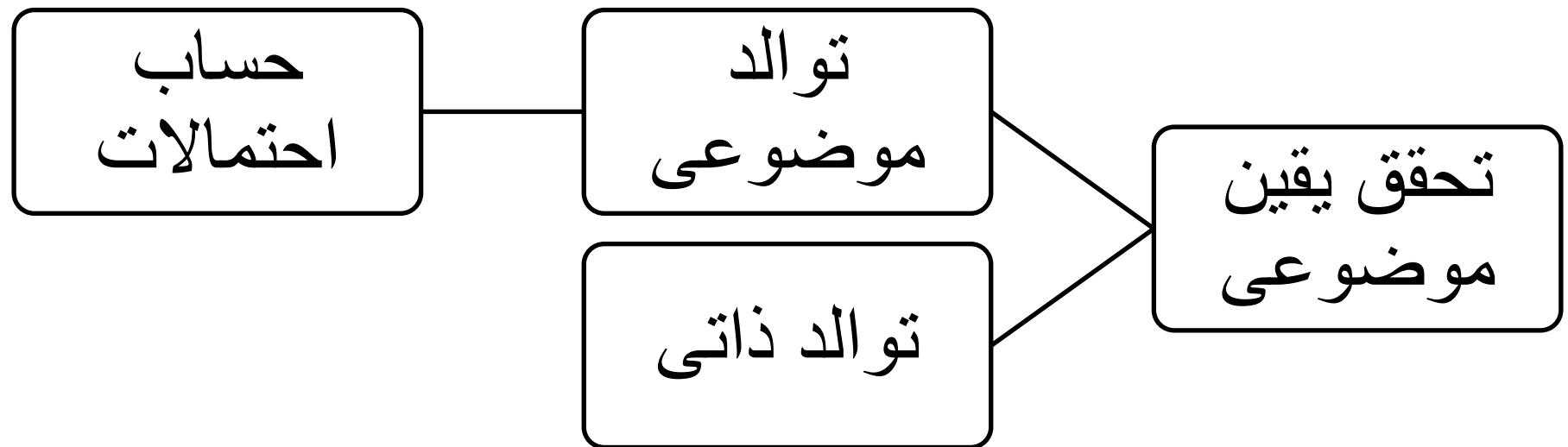
يُقْرَأُ موضوعياً

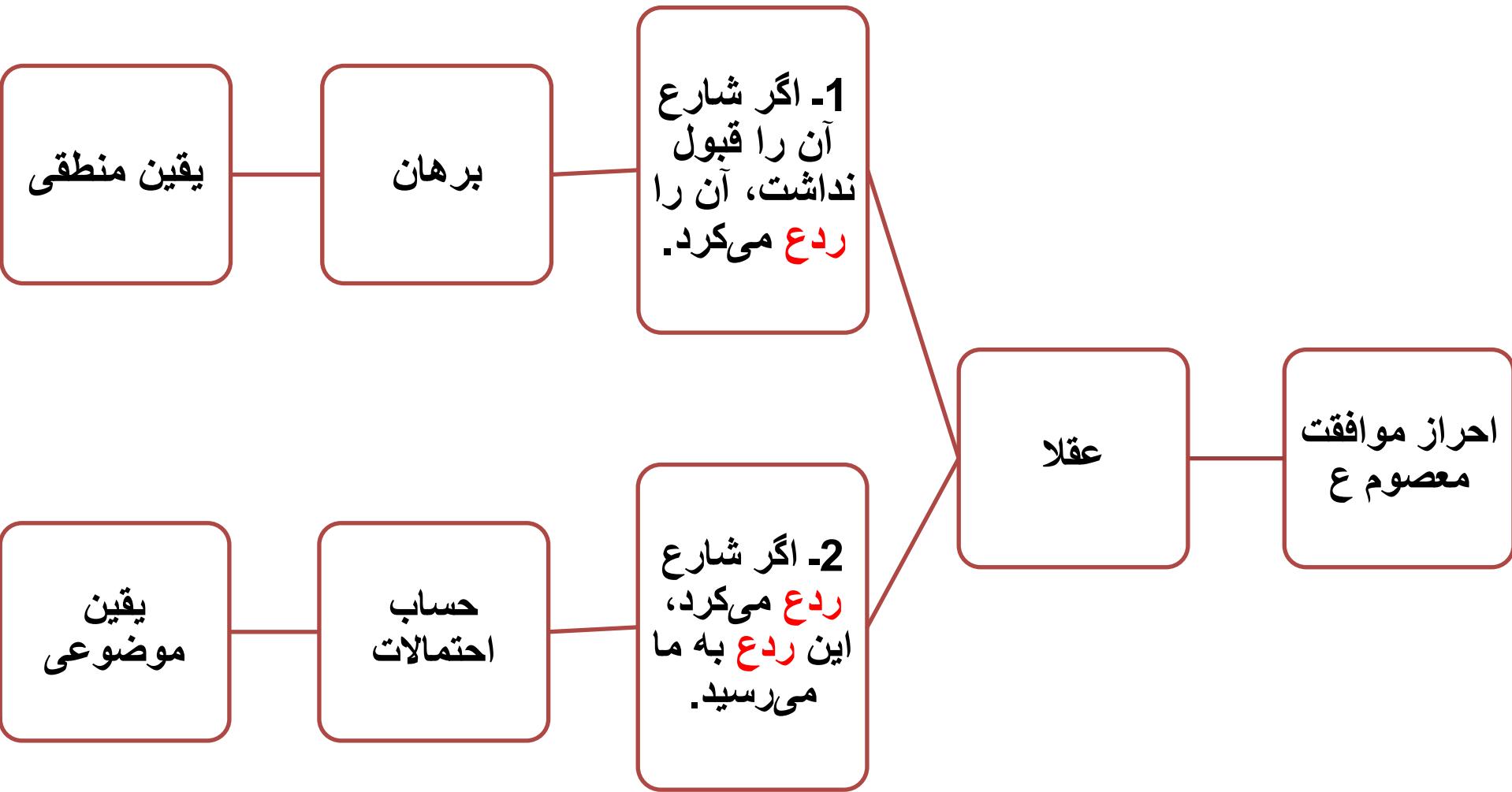
مستند به
مستندات قابل
قبول

يُقْرَأُ ذاتياً

يُقْرَأُ
شخصياً

برخاسته از
حالت روانی
(قطع قطاع)

کشف سنت

منش عملی و
عادات رفتاری

سیرہ

تنقیح موضوع

تنقیح ظہور

کشف سنت

دیگاہ ذہنی و
مبانی فکری

ارتکاز

کاربردهای سیره و ارتكاز

1- تنبیح
موضوع.

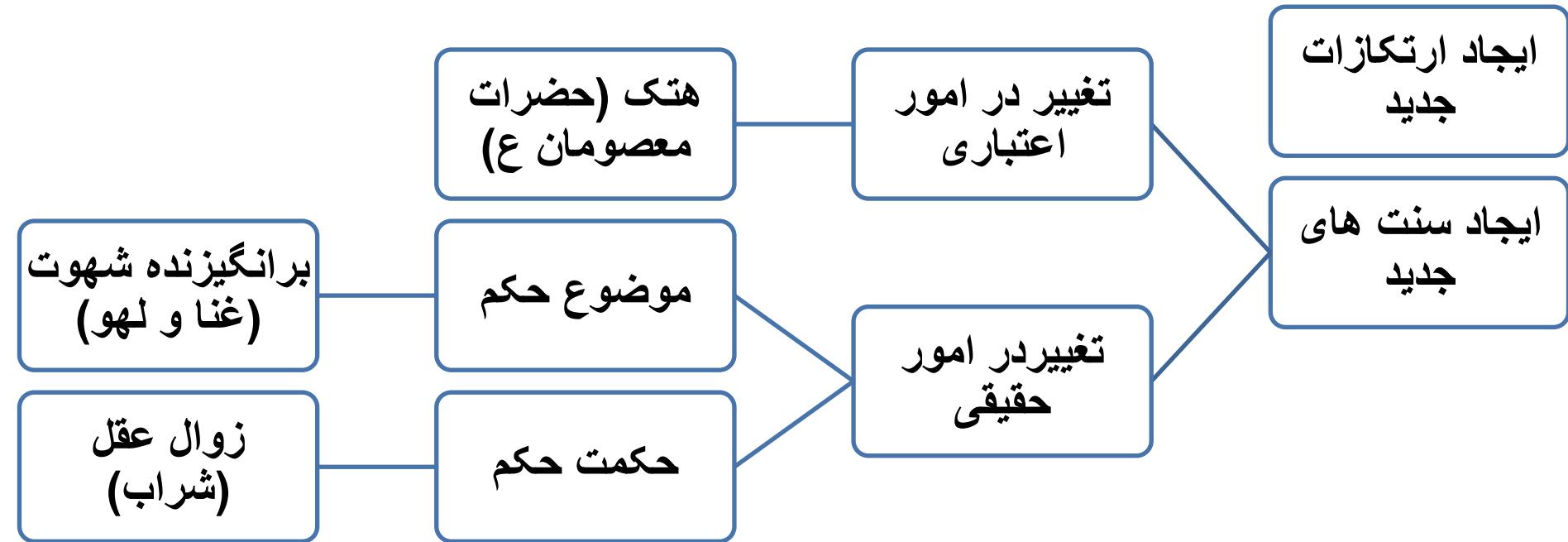
2- تنبیح
ظهور.

3- کشف
سنن.

کاربردهای
سیره و ارتكاز

تغییر در مصادیق عرفی

- تغییر در مصادیق عرفی به دلیل ایجاد ارتكازهای جدید

افراط در عزاداری ها به تفريط می انجامد

- آیت الله العظمی شیری زنجانی:
- افراط در عزاداری ها به تفريط می انجامد

افراط در عزاداری ها به تفریط می انجامد

- آیت الله العظمی شبیری زنجانی نسبت به ترویج دهه های پیاپی عزاداری هشدار دادند و گفتند: افراط در عزاداری ها به تفریط می انجامد. از آنجا که جامعه نمی تواند نسبت به همه عزاداری های پیاپی مراقبت داشته باشد سرانجام به انکار مجموع عزاداری روی میاورد.
- به گزارش پایگاه اطلاع رسانی آیت الله العظمی شبیری زنجانی، این مرجع عالی قدر عصر روز چهارشنبه (۹۲/۱۲/۲۱) در جمع تعدادی از روحانیون و طلبه های حوزه علمیه قم که در دفتر ایشان حضور داشتند، ترویج دهه های پیاپی عزاداری را زمینه ساز رویگردنی جامعه از عزای اهل بیت علیهم السلام دانستند و گفتند: همین طور پشت سر هم دهه درست کردن، توسط جامعه قابل پذیرش نیست و به مرور زمان زمینه انکار مجموع عزاداری ها را به وجود می آورد. افراط در عزاداری ها به تفریط می انجامد.

افراط در عزاداری ها به تفريط می انجامد

- این فقیه وارسته با تاکید بر اینکه موضوع هتك عزاداری را عرف تشخیص می دهد و مسأله ای شرعی نیست، خاطرنشان کردند: حدیث خاصی راجع به مدت زمان عزاداری ها وجود ندارد. از نظر شرعی هتك حرمت عزای اهل بیت - علیهم السلام - خلاف شرع است، اما این که چه کاری هتك حرمت است را خود افراد باید تشخیص بدھند.

افراط در عزاداری ها به تفريط می انجامد

- ایشان افزودند: عقیده ما درباره اینکه آیا شادی در ایامی غیر از روز شهادت، موجب هنگام حرمت می شود یا خیر، حجت نیست بلکه تشخیص این موضوع بر عهده عرف است جامعه مشخص می کند تا چه زمانی باید عزا نگه داشته شود.

افراط در عزاداری ها به تفريط می انجامد

- ایشان با ابراز نگرانی از اینکه عده ای امروزه با افراط در عزاداری ها زمینه هتک حرمت را فراهم می کنند فرمودند: این افراد در این زمینه مسئولند. آیا واقعاً کسی که مدعی محب اهل بیت - علیهم السلام - بودن است موظف به چنین کارهایی است؟!

افراط در عزاداری‌ها به تفريط می‌انجامد

امروزه برخی از منبری‌ها و بعضی از مذاح‌های بی تقوا حرفاً بی سند و مجالس بی سندی را ترویج می‌کنند نظر عرف، پس از ترویج آن در جامعه، ممکن است به اینکه هرگونه مجلس شادی در این ایام، هتک حرمت باشد تغییر کند البته در این صورت موضوع هتک حرمت محقق است و افراد هم شرعاً موظفند هتک حرمت نکنند ولی آیا ما باید دنبال این باشیم که آنقدر در اذهان مردم بعضی از مصاديق را به عنوان هتک عزاداری مطرح کنیم و آن را تبلیغ کنیم تا واقعاً عرف آن را هتک بداند؟ آیا شرع چنین سفارشی به ما کرده است؟